

Høring - Jernbaneverkets handlingsprogram 2014-2023

NIHO

ESARK-03-201301526-350

Hva saken gjelder:

Jernbaneverkets handlingsprogram (2014-2023) er ved brev av 23. september 2013 sendt på høring med frist for uttale 20. desember 2013.

Stortinget behandlet 18. juni 2013 Meld.St. 26 (2012-2013) om Nasjonal transportplan (2014-2023). I meldingen omtales mål og strategier for transportpolitikken, i tillegg til økonomiske rammer for drift, vedlikehold og investeringer i infrastrukturen for veg-, bane-, sjø- og lufttransport. Jernbaneverket har nå utarbeidet et handlingsprogram basert på prioriteringene i stortingsmeldingen. Programmet er viktig for å sikre helhetlig styring og prioritering av Jernbaneverkets budsjettmidler.

Bystyret behandlet 18. juni 2012 transportetatens forslag til Nasjonal transportplan 2014-2023. I høringsuttalelsen la bystyret særlig vekt på at arbeidet med Ringeriksbanen må forseres og tilføres midler i planperioden. For perioden 2018-2023 er det i handlingsprogrammet satt av 1500 mill kroner til ny Ringeriksbane. Det totale behovet for prosjektet er foreløpig ikke avklart.

Bystyret uttalte også at det er viktig å komme i gang med forpliktende planarbeid med formål å flytte terminalfunksjonene fra Nygårdstangen og Mindemyren. Til tross for at bystyret allerede 10. desember 1990 vedtok reguleringsplan for ny godsterminal i Arna, har det ikke lyktes å komme nærmere en løsning for flytting av de to terminalene. Jernbaneverket har sendt forespørsel til Samferdselsdepartementet om å starte arbeidet med en egen konseptvalgsutredning (KVU) for lokalisering av ny godsterminal, men av handlingsprogrammet framgår det at utredning og planlegging av ny godsterminal ikke vil bli startet opp før det er utarbeidet en nasjonal godsanalyse. Det vises i denne sammenheng også til byrådssak om mulighetsstudie for lokalisering av ny godsterminal.

Jernbaneverket har i ulike sammenhenger gitt uttrykk for at Mindemyren ikke kan frigis til andre arealformål før det er gjennomført en effektivisering av terminalen på Nygårdstangen. I handlingsprogrammet legger Jernbaneverket opp til å gjennomføre tiltak etter 2020, ved at det i perioden 2018-2023 er satt av 205 mill kroner til formålet. Dagens terminal på Nygårdstangen har presset kapasitet med tungvinte driftsforhold, og de planlagte skal blant annet øke kapasiteten fra dagens 125.000 TEU til 250.000 TEU. En TEU er basert på volumet til en 20 fots container («twenty-foot equivalent unit»).

I første fireårs periode er strekningen Bergen – Arna prioritert med 2430 mill kroner. Prosjektet ventes ferdigstilt i 2020, og det er satt av 800 mill kroner til sluttfinansiering i perioden 2018-2023. Det foreslås å bruke 30 mill kroner på Voss stasjon, og mot slutten av perioden 2014-2018 starter arbeidet med ny omformerstasjon i Arna. Det er satt av 500 mill kroner i perioden 2018-2023 til et mer robust og forutsigbart togtilbud mellom Voss og Bergen. For øvrig legges det stor vekt på sikkerhet, og det er foreslått sanering av planoverganger, skredtiltak og andre sikkerhetstiltak.

	2014-2017 mill kr	2018-2023 mill kr	2014-2023 mill kr
Strekningvisse tiltak			
Bergen - Arna	2 430	780	3 210
Bergen – Voss, økt kapasitet, stasjonstiltak, hensetting	0	500	500
Ringeriksbanen	0	1 500	1 500
Tiltak i programområder			
Banestrøm, omformer Arna	2	228	230
Kryssingsspor Bergensbanen, kapasitetstiltak	0	640	640
Godsterminal Bergen	0	205	205
Stasjons- og knutepunkt:			
Voss	30	0	30
Geilo, Myrdal, Gol	0	300	300
SUM	2 462	4 153	6 615

Tiltak på Bergensbanen 2014-2023 (mill 2014-kroner)

Byrådens innstilling til høringsuttale:

Bergen kommune ser det som positivt at dobbeltsporet Bergen – Arna med tilhørende anlegg er fullfinansiert innenfor rammene til handlingsprogrammet. Det er viktig at togtilbudet på strekningen Bergen - Voss blir styrket og at arbeidet med Ringeriksbanen blir igangsatt i planperioden. Ringeriksbanen må sikres tilstrekkelige planmidler i første fireårs periode.

Prosjektene som skal gjennomføres på Bergensbanen har stor betydning for utviklingen i Bergensregionen, resten av fylket og øvrige kommuner langs Bergensbanen. Bergensbanen har altfor lenge vært lavt prioritert, og det vil fortsatt gå mange år før reisetiden og regulariteten blir vesentlig bedre. Bergen kommune vil derfor understreke at dersom jernbanen blir tilført ekstra midler i årene som kommer, må Bergensbanen gis høy prioritet.

Bergen kommune mener det må utarbeides en konkret plan for utvikling av Vossebanen, og midlene som er satt av må prioriteres i første fireårs periode. Det er stort behov for nytt vognmateriell på lokaltogene mellom Bergen og Voss, og det må i tillegg legges vekt på utbedring av stasjoner, strømforsyning og økt sporkapasitet. Det er viktig at handlingsprogrammet omtaler videre arbeid og framdrift for KVVU for ny jernbane og E16 mellom Arna og Voss.

Bergen kommune mener det er viktig å styrke godstransporten på jernbanen, og vil i denne sammenheng påpeke det uheldige ved at planarbeidet for lokalisering av ny godsterminal ikke er gitt høyere prioritet fra statens side. Bystyret har i høringssak om NTP 2014-2023 uttalt at godsterminalene på Nygårdstangen og Mindemyren må frigjøres til annen arealbruk. Bystyret har også i flere andre saker fattet tilsvarende vedtak, og temaet har vært fulgt opp i flere planprosesser. Til tross for at bystyret allerede i 1990 vedtok reguleringsplan for ny godsterminal i Arna, har det ikke vært mulig å komme nærmere en løsning for flytting av de to terminalene. Bergen kommune mener planarbeidet må settes i gang snarest mulig, og at oppstart av KVVU ikke gjøres avhengig av at arbeidet med den nasjonale godsanalysen skal være avsluttet. Bergen kommune vil i denne sammenheng vise til Jernbaneverkets brev til Samferdselsdepartementet om å starte arbeidet med KVVU for ny godsterminal.

Fortetting, transformasjon og miljøvennlig transport utgjør viktige deler av Bergens strategier for byutvikling. Terminalene på Nygårdstangen og Mindemyren er lokalisert innenfor sentrale

byutviklingsområder der det vil bli svært krevende å få til gode løsninger dersom terminalene blir opprettholdt i mange år framover. Bystyret har ved behandling av NTP 2014-2023, uttalt at ett av vilkårene for effektiviseringstiltak på Nygårdstangen, vil være at Mindeterminalen kan frigis til annen arealbruk.

Vedtakskompetanse:

I medhold av byrådets fullmakter § 7, bystyresak 260/11, avgir byrådet selv høringsuttalelser på vegne av Bergen kommune. Høringsuttalelser avgitt av byrådet sendes uten ugrunnet opphold bystyrets kontor til orientering. Denne saken ansees ikke å være av prinsipiell karakter.

Byråden for byutvikling, klima og miljø innstiller til byrådet å fatte følgende vedtak:

1. Bergen kommune avgir høringsuttale til Jernbaneverkets handlingsprogram (2014-2023), slik det framgår av byrådets innstilling.
2. Saken sendes bystyrets kontor til orientering.

Dato: 10. desember 2013

Dette dokumentet er godkjent elektronisk.

for Filip Rygg

byråd for byutvikling, klima og miljø

byråd Hilde Onarheim

Vedlegg:

Fagnotat 18. november 2013

Høringsbrev 23. september 2013

Handlingsprogram 2014-2023, 20. september 2013

Epost ny høringsfrist

Saksutredning: